

Psykologisk institutt

Eksamensoppgave i PSY1010/PSYPRO4110 - Psykologiens historie

Faglig kontakt under eksamen: Kjellrun Englund

Tlf.: 73 59 19 60

Eksamensdato: 16. desember 2015

Eksamenstid (fra-til): 09:00 – 13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen

Annen informasjon:

Målform/språk: Bokmål

Antall sider: 2

Antall sider vedlegg:

Kontrollert av:

Dato

Sign

Besvar 2 og bare 2 av følgende fire oppgaver:

1. Beskriv og drøft ulike tilnæringer til hukommelse i psykologihistorien.
2. Plasser gestaltpsykologien og behaviorismen i psykologihistorisk sammenheng og sammenlign de to med hensyn til metoder og forskningsfokus.
3. Teigen sier at vitenskapen nå etter manges mening er på vei ut av det moderne og inn i den postmoderne tidsalder. Forklar hva han kan mene med dette og gi eksempler på psykologi som har søkt å plassere seg innenfor en moderne kontekst.
4. Drøft hva som var nytt med psykoanalysen i psykologiens historie og hvordan denne retningen skiller seg fra senere humanistisk psykologi.

Sensorveiledning:

Studentene har vært oppfordret til å reflektere selv, se sammenhenger, og formulere egne perspektiver på psykologiens historie. Eksamensoppgavene er ment å være såpass åpne at kandidaten skal få anledning til å vise både faktakunnskap, teoretisk og historisk forståelse, samt egen refleksjon, og det er rom for å godta et stort spenn i oppgavetolkningene. Sensorene bør ta i betraktning at studentene ikke har hatt noen organisert skrivetrening og at dette er deres første skriftlige eksamen. Kandidatene har fått beskjed om at det er greit å henvise til sin egen besvarelse der det er aktuelt (for å slippe å gjenta seg selv i de to oppgavene).

1. Dette er en åpen oppgave som inviterer til både å trekke historiske linjer og til å utforske metodiske og teoretiske tilnærminger. Det vil være nærliggende å nevne kognitiv psykologi der hukommelsesmodeller står sentralt. Avhengig av oppgavens vinkling kan antikkens «method of loci», Ebbinghaus læring av meningsløse stavelser, Bartletts studier av konstruktiv hukommelse, eller postmoderne forståelser av narrativer, være aktuelle tilnærminger. Det kan også være relevant å trekke inn ulike perspektiver på læring/vaner.

2. Dette er en noe mer lukket oppgave der kandidaten må vise kunnskap om gestaltpsykologiens fenomenologiske innfallsvinkel til persepsjon og problemløsning (og gjerne også eksperimentell sosialpsykologi) og behaviorismens fokus på atferd.

3. Her forventes kandidaten å kunne vise innsikt i at en naturvitenskapelig virkelighetsforståelse skiller seg både fra virkelighetsforståelsen i antikken/middelalderen og den mer relativistiske forståelsen som har karakterisert vitenskapen de siste 20-30 årene. Et nærliggende eksempel på forsøksvis moderne tilnærminger innenfor psykologien kan være den tidlige eksperimentellpsykologien (boken legger vekt på at vitenskapelig psykologi oppstod rundt 1860 og var kjennetegnet av systematisk innsamling av observasjoner). Refleksologien og behaviorismen med fokus på vitenskapelig terminologi og prediksjon kan være et annet eksempel. Det avgjørende er imidlertid ikke hvilke eksempler kandidaten velger, men argumentasjonen/begrunnelsen for hvordan de etterstreber moderne idealer.

4. I denne oppgaven forventes kandidaten å kunne gjøre rede for hovedtrekkene i psykoanalysen og nevne betydningen det fortrenge og ubevisste antas å ha i forhold til å produsere nevrotiske symptomer. Dette gir psykologen en rolle som ekspert/tolker av symptomer. Innenfor humanistisk psykologi derimot er fokus mer på personens situasjon her og nå og på utvikling og helse, og psykologens rolle er mer som en forløsende samtalepartner. I denne sammenheng er Carl Rogers spesielt relevant.